

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617205373
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4617205373.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a sudkýň JUDr. Lenky Halmešovej a JUDr. Sone Vackovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom dieťa rodičov: matka: L. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX, otec: O.. D. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX, zastúpený: Advokátskou kanceláriou Mihalda, Valach, Kišac, s.r.o. so sídlom Bratislava, Gogoľova 18, o úpravu styku otca s dieťaťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 05. októbra 2017 č.k. 10P/78/2017-27, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletým C. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým počas kalendárneho roka každý pondelok, stredu a piatok v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky, v sobotu v každom nepárnom týždni kalendárneho roka v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec je oprávnený si maloleté dieťa prevziať v určený deň a čas v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia je povinný v určenom čase maloleté dieťa matke v mieste jej bydliska odovzdať. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11P/38/2017 zo dňa 28.2.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10. 03. 2017, súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne od 09. 01. 2017 a zameškané výživné za čas od 9.1.2017 do 28.2.2017 v sume 174,19 eur mu súd povolil splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, rodičia nežiadali upraviť styk otca s maloletým, pretože sa na ňom vedia dohodnúť, matka uviedla, že otec dieťa navštevuje prakticky každý deň, je ochotná dieťa dávať otcovi aj na tri hodiny v sobotu alebo v nedeľu a do budúcnosti aj s prespatím u otca. V súčasnosti sa rodičia nevedia zhodnúť na rozsahu stretávania sa otca s dieťaťom, otec dieťa navštevuje u matky. Matka s maloletým dieťaťom býva u brata, kde býva aj bratova priateľka s ich dvomi deťmi. Otec žije u rodičov v ich rodinnom dome v obci S.. Obidvaja rodičia majú k mal. C. vytvorené citové väzby, matka, ktorá je s ním na rodičovskej dovolenke, sa o dieťa riadne stará. Otec má v domácnosti svojich rodičov vytvorené podmienky pre pobyt dieťaťa.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami čl. 5, § 24 ods. ods. 4, § 26, § 36 ods. 1 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), čl. 3 ods. 1, čl. 7 ods. 1, čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

1.3. Konštatoval, že prihladením na vek dieťaťa, na jeho potreby, denný režim, v záujme zachovania a rozvíjania jeho citových väzieb k rodičovi, s ktorým nebyva, upravil rozsah stretávania tak, že otec sa bude s maloletým stretávať každý pondelok, stredu a piatok v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky (tak, ako tomu bolo aj doposiaľ) a každú druhú sobotu v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky. V súčasnosti je takýto rozsah styku najoptimálnejší, zohľadňujúci potreby dieťaťa a jeho denný režim, ktorý zároveň zachová väzby dieťaťa k otcovi. Dieťa si postupne zvykne na spánok aj u otca, zatiaľ len denný a neskôr po adaptácii u otca, môže dôjsť aj k rozšíreniu styku s prespatím. V súčasnosti však takáto úprava styku, teda aj s nočným prespatím u otca by nebola v záujme dieťaťa s prihladením na jeho vek, na to, že je naviazané na matku, s ktorou spáva v jednej posteli.

1.4. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním otec maloletého dieťaťa. Nesúhlasí s rozsahom upraveného styku s maloletým dieťaťom. Dôvodí tým, že dieťa nemá žiadne zdravotné problémy, matka dieťa nekojí, otec dieťaťa a jeho rodina majú k dieťaťu kladný vzťah. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď sa nepreukázali žiadne skutočnosti, ktoré by objektívne bránili dieťaťu prespávať u otca aj cez noc. Namieta tiež nepreskúmateľnosť rozsudku pre nedostatočné odôvodnenie. Rozsudok považuje za arbitrárne rozhodnutie súdu, ktoré porušuje právo strany na spravodlivý súdny proces. Namieta tiež odklon od súdnej praxe a porušenie ustanovenia § 220 ods. 3 CSP vytykajúc súdu prvej inštancie, že neodôvodnil odklon od ustálenej súdnej praxe.

2.1. Žiada zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom počas bežného roka každý pondelok, stredu a piatok v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky, každý nepárny víkend bez prítomnosti matky od piatka od 15.30 hod. do nedele do 18.00 hod., každý párný kalendárny rok počas vianočných sviatkov od 23.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. v mieste bydliska otca bez prítomnosti matky a každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od Veľkého piatka od 10.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.00 hod. v mieste bydliska otca bez prítomnosti matky.

3. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že vzhľadom na vek dieťaťa, jeho odôvodnené potreby, ako aj psychického a fyzického vývinu, je v súčasnej dobe úprava styku otca s dieťaťom primeraná, a po vytvorení určitej pravidelnosti kontaktu otca s dieťaťom je možné v budúcnosti uvažovať o jeho rozšírení. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Matka dieťaťa v podanom vyjadrení k odvolaniu otca vyjadrila s rozsudok súdu prvej inštancie súhlas.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods.1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), a dospel k záveru, že tak odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z., účinnom od 01. 07. 2015 (ďalej len „CMP“).

Podľa ustanovenia § 395 ods. 1 CMP, ak ustanovenie § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutie jeho účinnosti.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods.2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Predmetom konania v danej veci je návrh otca na úpravu styku s maloletým C.. V podanom návrhu dôvodil, že dieťa bolo zverené na základe rodičovskej dohody matke, vtedy styk neupravovali, nakoľko sa chceli dohodnúť. V súčasnej dobe však matka stretávanie sa otca s dieťaťom neumožňuje a preto žiada upraviť styk súdnou cestou.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo ako aj dôvody uvádzané v odvolaní otca dieťaťa a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné.

8. Otec dieťaťa v podanom odvolaní namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, v dôsledku nedostatočného odôvodnenia a odklonu od súdnej praxe a nezdôvodnenia tohto odklonu. Odvolací súd, predtým ako preskúmal napadnutý rozsudok, skúmal, či súd prvej inštancie nezaťažil konanie vadou konania, namietanou žalovanou, spočívajúcou v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

8.1. Nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vidí otec dieťaťa v jeho nedostatočnom odôvodnení, čo spôsobuje procesnú vadu konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, v tejto súvislosti, poukazuje na stálu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v danom prípade konkrétne na rozhodnutie sp.zn. 3Cdo 118/2016, v ktorom dovolací súd uviedol, že: „nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“), nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 OSP, ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ OSP“. Obdobne argumentoval ústavný súd v uznesení zo 14. januára 2015 sp. zn. III. ÚS 1/2015 a tiež v uznesení z 26. augusta 2015 sp. zn. I. ÚS 364/2015. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016.

8.2. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).“

9.2. Uvedené stanovisko sa vzťahuje aj vady konania pred súdom prvej inštancie, na ktoré odvolací súd musí prihliadať aj bez návrhu. Civilný sporový poriadok, upravuje odvolací dôvod, odňatie možnosti konať pred súdom v ustanovení § 365 ods.1 písm. b/ CSP, a po jeho zistení umožňuje odvolaciemu súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP napadnuté rozhodnutie zrušiť. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v danej veci však nezistil žalovanou namietanú vadu konania, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahovalo náležitosti § 220 ods. 2 CSP, obsahovalo dôvody a úvahy, na základe ktorých v danej veci rozhodol. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku podrobne zaoberal podmienkami určenia rozsahu styku otca s maloletým dieťaťom tak, aby bolo stretávanie sa otca s dieťaťom predovšetkým a len v záujme maloletého dieťaťa. Z tohto hľadiska súd prvej inštancie správne predmet konania posúdil a správne určil aj rozsah tohto styku.

10. V danej veci súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o návrhu otca vychádzal zo zásad a princípov uvedenými predovšetkým v ustanovení § 24 ods. 4 Zákona o rodine, pričom v tomto smere dôsledne a v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, v ňom uvádzané dôvody duplicitne opakovať nebude a využijúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie ich správnosti.

10.1. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd iba zdôrazňuje, že prvoradou povinnosťou súdu pri určovaní výkonu rodičovských práv a povinností, najmä v časti úpravy styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti s dieťaťom, je mať na zreteli predovšetkým a jedine záujem maloletého dieťaťa. V danom prípade je nevyhnutné na jednej strane poukázať predovšetkým na vek maloletého dieťaťa, ktoré dovŕšilo v januári tohto roku jeden rok. Ide skutočne o maloleté dieťa, ktoré v tomto štádiu vývinu nevyhnutne potrebuje prítomnosť matky a je iba samozrejmé, že dieťa v tomto veku je na matku silne naviazané. Na druhej strane je však potrebné zdôrazniť, že je však aj v záujme maloletého dieťaťa a otca dieťaťa, aby sa vytváral od začiatku vzťah medzi otcom a dieťaťom a neskôr aby aj dieťa, ktorého rodičia nežijú v spoločnej domácnosti malo vzor v osobe otca, ktoré v tom prípade je možné upraviť iba širokou úpravou styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, s dieťaťom. V danom prípade však ide o veľmi malé dieťa a styk tak, ako ho určil súd prvej inštancie je určený primerane a v súčasnej dobe dostatočne. Tomuto záveru odvolacieho súdu nasvedčuje aj vyjadrenie kolízneho opatrovníka v danej veci, ktorý sa taktiež s rozhodnutím súdu prvej inštancie stotožnil.

11. Otec dieťaťa v podanom odvolaní tiež poukazuje na odklon súdu prvej inštancie od ustálenej súdnej praxe. Žiadnym spôsobom však ďalej tento dôvod odvolania nerozvídal. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, odvolania otca dieťaťa, dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie a styk otca s maloletým dieťaťom tak, ako ho upravil súd prvej inštancie, nie je možné vyhodnotiť ako odklon od súdnej praxe, nakoľko každá vec, v ktorej sa prejednáva a rozhoduje o úprave styku otca s dieťaťom je jedinečná a nie je preto možné hovoriť o ustálenosti súdnej praxe.

12.S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, potvrdil.

13.O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).